

Till: Kommunstyrelsen

För kännedom: Kommunfullmäktige

Granskning av upphandling

Vi revisorer har låtit EY genomföra en granskning av kommunens upphandlingsarbete. Syftet är att bedöma om kommunen har ändamålsenliga rutiner och en tillräcklig intern kontroll för att säkerställa att upphandling och inköp genomförs i enlighet med lagen om offentlig upphandling.

Vår bedömning är att kommunen på en övergripande nivå har upprättat en ändamålsenlig struktur för inköpsarbetet. Både inköpsprocessen som helhet och dess delprocesser är tydligt definierade och inblandade aktörers roller och ansvar framgår av styrdokument. Dessutom tillämpas kategoristyrning, vilket är en styrningsform som kan bidra till ökad samverkan och stordriftsfördelar.

Det finns således en övergripande styrning i kommunen som ger goda förutsättningar för att inköp ska genomföras i enlighet med tillämpliga regelverk. Granskningen visar dock att verksamheternas upphandlingsrutiner i vissa fall är otillräckliga. Stickprovsgranskningen av direktupphandlingar pekar på brister i genomförandet, dels utifrån kommunens interna regler, dels utifrån lagen om offentlig upphandling.

När det kommer till annonserade upphandlingar gör vi bedömningen att det råder följsamhet till LOU, policy och anvisningar i de utvalda stickproven. Vi konstaterar vidare att struktur och genomförande av upphandlingsprocessen i de upphandlingar som gjorts i närtid har ett högre mått av ändamålsenlighet, en utveckling som vi ser positivt på.

Inköpsenheten följer upp leverantörstrohet och det finns genom systemstödet goda möjligheter att kontrollera vilka leverantörer som inte har ett tillämpligt avtal i avtalsdatabasen. Enligt vår bedömning bör inköpsenheten och verksamheterna, på ett mer systematiskt sätt, använda denna information för att identifiera och kontrollera inköp som riskerar att överstiga beloppsgränsen för direktupphandling. Därtill bör rutiner upprättas som på förhand säkerställer att direktupphandlingar genomförs på ett korrekt sätt. I nuläget finns stöd i form av mallar och vägledning, men dessa verkar inte tillämpas i tillräcklig utsträckning.

Avslutningsvis kan konstateras att inköpsarbetet i kommunen har utvecklats under senare år. Vi ser positivt på flera av de åtgärder som vidtagits. Ansvar för att genomförandet speglar upprättade rutiner ligger dock i stor utsträckning på verksamheterna. Det är vid tillämpningen av inköpsrutinerna som det uppstår brister i processen. Granskningen visar att kommunens nämnder behöver ta ett större ansvar för sina inköp.

Med utgångspunkt från granskningen rekommenderar vi att kommunstyrelsen:

- ▶ Fortsätter det redan påbörjade arbetet med att implementera kategoristyrning i inköpsarbetet.
- ▶ Stärker arbetet med att utifrån spendanalys identifiera och kontrollera inköp som riskerar att överstiga beloppsgränsen för direktupphandling.
- ▶ Upprätta rutiner som inför genomförandet av direktupphandlingar säkerställer att LOU och kommunens interna upphandlingsregler efterlevs.

Vi önskar svar på rekommendationerna från berörda nämnder/styrelse senast 2020-06-30.

För revisorererna i Nacka kommun

Yvonne Wessman
Ordförande

Lars Berglund
Vice ordförande